

Κατανοώ και επικοινωνώ σε διαπολιτισμικά περιβάλλοντα: Προτάσεις για την ανάπτυξη των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων

Ελένη Γρίβα

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 12 ΜΑΪΟΥ 2022

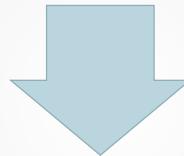
Διαπολιτισμική Ικανότητα/ Επικοινωνιακή Ικανότητα

**Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ (γλωσσική και πολιτισμική)**

**Μέθοδοι/Τεχνικές ενίσχυσης διαπολιτισμικής
ικανότητας/επίγνωσης και διαπολιτισμικής
επικοινωνίας**

**ΠΡΟΤΖΕΚΤ ενίσχυσης διαπολιτισμικής
ικανότητας/επίγνωσης**

Διαπολιτισμική ικανότητα

βασικός άξονας της διαδικασίας
πρόσκτησης/εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης ή
ξένης γλώσσας.

Το μοντέλο Byram (1997) των πέντε παραγόντων διαπολιτισμικής ικανότητας

Στάσεις	Περιέργεια και ανοιχτότητα, ετοιμότητα για αναστολή της δυσπιστίας για άλλους πολιτισμούς και πίστη στον δικό σου πολιτισμό.
Γνώση	Γνώση των κοινωνικών ομάδων, των προϊόντων και πρακτικών στον δικό σου πολιτισμό και στον πολιτισμό του άλλου.
Ερμηνευτικές δεξιότητες	Ικανότητα ερμηνείας ενός κειμένου ή γεγονότος από τον άλλο πολιτισμό και συσχέτισή τους με κείμενα/γεγονότα από τον δικό σου πολιτισμό.
Διαδραστικές δεξιότητες	Ικανότητα διαχείρισης των γνώσεων, στάσεων και δεξιοτήτων με στόχο την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο.
Κριτική πολιτισμική ευαισθητοποίηση	Ικανότητα κριτικής αξιολόγησης προοπτικών, πρακτικών και προϊόντων στον δικό σου και σε άλλους πολιτισμούς.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ: Διαπολιτισμική επίγνωση/ διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα

Διαπολιτισμική επίγνωση

κατανόηση του ενός πολιτισμού και του άλλου πολιτισμού,
αντίληψη για τις συγκλίσεις και αποκλίσεις ανάμεσα σε αυτούς τους πολιτισμούς
(Rader, 2018, σ. 139).

Οι δυο πολιτισμοί στους οποίους έχει αποκτήσει πρόσβαση δεν συνυπάρχουν
απλώς ο ένας δίπλα στον άλλο· συγκρίνονται και αλληλεπιδρούν ενεργά,
δημιουργώντας μια εμπλουτισμένη **διαπολιτισμική ικανότητα**.

Η διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα
αποτελεί μια διαδικασία διαπροσωπικής
αλληλεπίδρασης, που προϋποθέτει:

**Την επίγνωση των
πολιτισμικών
πλαισίων**

Η επικοινωνία μπορεί να αποκωδικοποιηθεί και να γίνει κατανοητή εάν γίνει αντιληπτό το πολιτισμικό πλαισίο εντός του οποίου λαμβάνει χώρα...

**την εκτίμηση των
πολιτισμικών
πτυχών** τόσο της πρώτης γλώσσας του μαθητή όσο και της δεύτερης γλώσσας.

Μαθητής: διαπολιτισμικός ομιλητής

ΙΚΑΝΟΣ ΝΑ....

-κατανοεί και ερμηνεύει γεγονότα από τον άλλο πολιτισμό

αλληλεπιδρά αποτελεσματικά και επικοινωνεί εξωλεκτικά με αποδεκτό τρόπο

- αντιμετωπίζει αποτελεσματικά καταστάσεις διαπολιτισμικής παρερμηνείας και 'συγκρούσεων'

- χρησιμοποιεί στρατηγικές επικοινωνίας

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Αναφέρονται σε εκείνα τα βήματα που χρησιμοποιεί κάποιος για την επίτευξη ενός επικοινωνιακού στόχου και τη διαχείριση της αλληλεπίδρασης.

Εξυπηρετούν έναν αντισταθμιστικό σκοπό

(Bialystok, 1990; Dorney & Scott, 1997; Ellis, 1994; Kaspel & Kellerman, 1997; Kongsom, 2009; Mariani, 2010).

εξυπηρετούν την ενίσχυση
της αποτελεσματικότητας
της επικοινωνίας
(Dorney & Scott, 1997; Ellis, 1994; Kaspel & Kellerman, 1997; Kongsom, 2009; Mariani, 2010).

Επικοινωνιακές ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Η επικοινωνία με
τους άλλους
περιλαμβάνει...

Γλωσσική διάσταση

Παραγλωσσική και εξωλεκτική διάσταση

Πολιτισμική διάσταση

Ενεργοποίηση στρατηγικών επικοινωνίας

Επικοινωνιακές ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

...

Εξυπηρετούν έναν αντισταθμιστικό σκοπό

- **Στρατηγικές για την αντιστάθμιση των προβλημάτων επικοινωνίας** (Bialystok, 1990; Dorney & Scott, 1997; Ellis, 1994; Faerch & Kasper, 1983; Kaspel & Kellerman, 1997; Kongsom, 2009; Mariani, 2010).
- **Βοηθούν τους μαθητές να γεφυρώσουν την απόσταση μεταξύ:**
  - **της περιορισμένης γλωσσικής τους ικανότητας**
  - **των επικοινωνιακών σκοπών που θέλουν να επιτύχουν.**

ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Χρήση παράφρασης	Περιφραστική απόδοση Κατά προσέγγιση απόδοση Χρήση νεολογισμών
Χρήση αποφυγής	Αλλαγή μηνύματος Αποφυγή θέματος Εγκατάλειψη μηνύματος
Εξωγλωσσικές στρατηγικές	Χρήση χειρονομιών Χρήση μίμησης / παραγλωσσικών στοιχείων
Διαγλωσσικές στρατηγικές	Εναλλαγή/μίξη κωδίκων Κερδίζω χρόνο για να σκεφτώ χρησιμοποιώντας απλά επικοινωνιακά 'γεμίσματα' / 'τεχνάσματα' (Αχα ... Μμ ...).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

εξυπηρετούν την ενίσχυση

της
αποτελεσματικότητας
της επικοινωνίας

- **βοηθούν τους μαθητές να αξιοποιήσουν τους πόρους**

ΤΟΥΣ(Bialystok,1990; Dorney & Scott, 1997; Ellis, 1994; Faerch & Kasper, 1983; Kaspel & Kellerman, 1997; Kongsom, 2009; Mariani, 2010).

- A) ανοίξουν και να κλείσουν μια συζήτηση,
- B) παρακολουθούν/ελέγχουν την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση,
- Γ) αναδιατυπώσουν/ αποκαταστήσουν τυχόν παρερμηνείες.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ

**Στρατηγικές
διαχείρισης
συνομιλιών**

Αναζήτηση επανάληψης/διευκρινήσεων

Άνοιγμα- κλείσιμο μιας συζήτησης

Εναλλαγή σειράς

**Έλεγχος κατανόησης
Αναζήτηση διορθώσεων**

Αυτοδιόρθωση/αναδιατύπωση

Φράσεις κλισέ

Προσποίηση κατανόησης/ψευδοκατανόηση

**Στρατηγικές
ελέγχου
συνομιλιών**

Επικοινωνιακές Στρατηγικές (Mariani, 2010)

Στρατηγικές εξωγλωσσικής επικοινωνίας

Αυτή η κατηγορία των στρατηγικών συμπληρώνει τη λεκτική επικοινωνία με σημαντικά εξωλεκτικά στοιχεία.

Χρησιμοποιώντας παραγλωσσικά/επιτονικά στοιχεία

Χρησιμοποιώντας χειρονομίες, κινήσεις του σώματος

Χρησιμοποιώντας εκφράσεις του προσώπου, επαφή με τα μάτια, χαμόγελο, γέλιο

Χρησιμοποιώντας αντικείμενα, σχέδια ζωγραφικής κ.λπ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

**εντάσσονται στην ευρύτερη κατηγορία των επικοινωνιακών
στρατηγικών**

**Στρατηγικές
διαχείρισης και
ελέγχου της
διαπολιτισμικής
επικοινωνίας**

Barrett, 2018. Fantini, 2006.
Griva & Kofou, 2020.
Jackson, 2014

**Στρατηγικές
διαπολιτισμικής
προσαρμογής**

Barrett, 2018. Fantini,
2006. Griva & Kofou,
2020. Jackson, 2014

Στρατηγικές διαχείρισης και ελέγχου διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Σκοπός: Αποφυγή διαπολιτισμικών παρερμηνειών

1) Στρατηγικές διαχείρισης διαπολιτισμικής συνομιλίας

- *Ζητώ από τον συνομιλητή να εξηγήσει / διευκρινίσει την πολιτισμική του οπτική
- *Επαναδιατυπώνω τα λεγόμενα του συνομιλητή
- *Ζητώ διευκρινίσεις για να ελέγξω την κατανόηση
- *Δίνω εξηγήσεις για κάποια αντίδραση

2) Στρατηγικές ελέγχου διαπολιτισμικής συνομιλίας

- *Ελέγχω αν ερμηνεύω σωστά το συγκεκριμένο πολιτισμικό γεγονός/κατάσταση.
- *Ελέγχω την κατανόηση της αλληλεπίδρασης
- *Αναδιατυπώνω τις δηλώσεις μου.....‘Επιδιορθώνω’ διαπολιτισμικές παρερμηνείες.

3) Στρατηγικές Εξωλεκτικής επικοινωνίας

- *Χρησιμοποιώ παραγλωσσικά ή εξωγλωσσικά στοιχεία
- *Κατανοώ τα πολιτιστικά πρότυπα και συμπεριφορές και τους κανόνες μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας

Στρατηγικές διαπολιτισμικής προσαρμογής

**1) Δείχνω
Ενσυναίσθηση**
(βάζω τον εαυτό
μου στα παρούτσια
του άλλου και
δείχνω ανοχή στο
διαφορετικό)

**2) Παρουσιάζω
επικοινωνιακή ευελιξία**
(τροποποιώ τη λεκτική και
εξωλεκτική συμπεριφορά μου
ανάλογα με την πολιτισμική
κατάσταση)

**3) Στρατηγικές
διαμεσολάβησης**

Μπορώ να
διαμεσολαβώ
μεταξύ μελών του
δικού μου
πολιτισμού και
άλλων πολιτισμών,
λαμβάνοντας
υπόψη
οποιεσδήποτε
πολιτισμικές
διαφορές

Στρατηγικές πολιτισμικής διαμεσολάβησης (CEFR, 2018)

Μπορώ να διαμεσολαβήσω σε μια κοινή κουλτούρα επικοινωνίας, εκφράζοντας την εκτίμησή μου/επιδεικνύοντας ευαισθησία σε διαφορετικές απόψεις

Η διαμεσολάβηση αποτελεί μια φυσιολογική διαδικασία κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Γλωσσική διαμεσολάβηση: Οι δραστηριότητες διαμεσολάβησης σε προφορικό και γραπτό επίπεδο διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ μαθητών που δεν μπορούν/δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν άμεσα (CEFR, 2018)

Η χρήση εξωγλωσσικών στοιχεία μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό μέσο διαμεσολάβησης της πληροφορίας και της κατανόησης σε συγκεκριμένες καταστάσεις.

Διαπολιτισμική ικανότητα/επικοινωνία /διαμεσολάβηση

A1

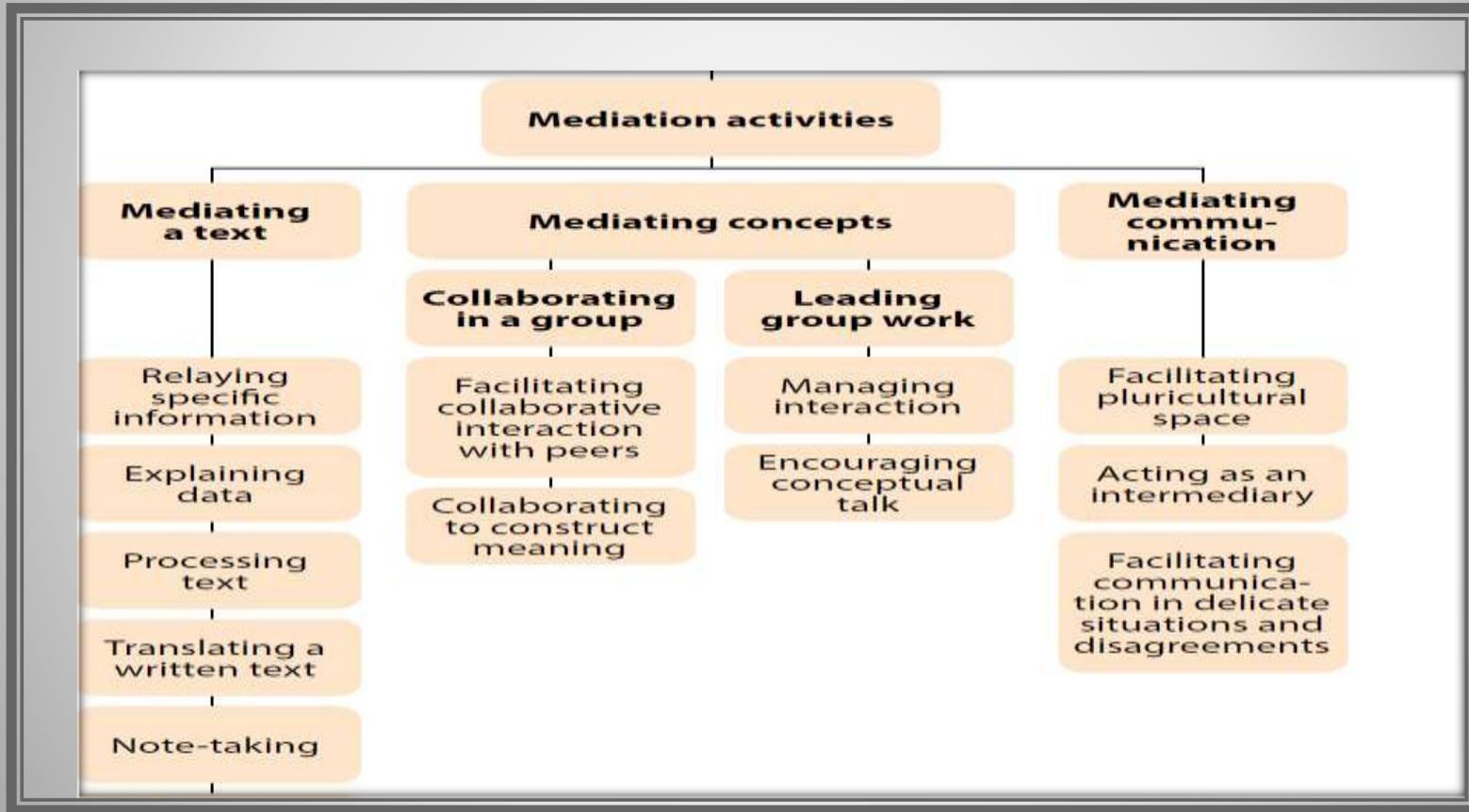
- Μπορεί να διευκολύνει μια διαπολιτισμική ανταλλαγή δείχνοντας ενδιαφέρον με απλές λέξεις και μη λεκτικά σήματα, καλώντας άλλους να μιλήσουν...

A2

- Μπορεί να συμβάλει σε μια διαπολιτισμική ανταλλαγή, χρησιμοποιώντας απλές λέξεις για να ζητήσει από τους ανθρώπους να εξηγήσουν πράγματα και να λάβει διευκρινίσεις για το τι λένε, ενώ αξιοποιεί το περιορισμένο ρεπερτόριό του για να εκφράσει συμφωνία, να ευχαριστήσει κ.λπ

Council of Europe (2020). The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment

Mediation (CEFR 4.4.4)	Text	✓
	Concepts	✓
	Communication	✓

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΔΙΑΓΛΩΣΣΙΚΟΤΗΤΑ

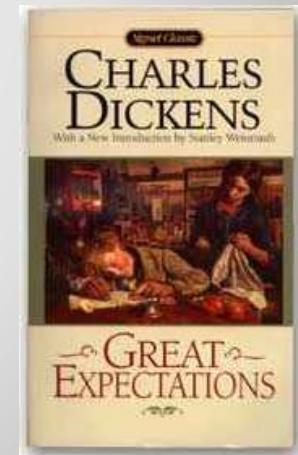
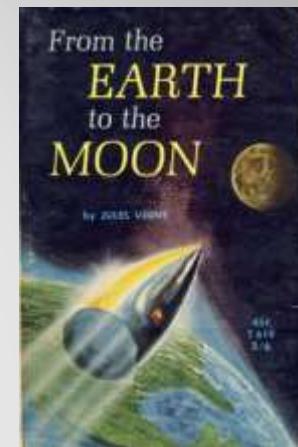
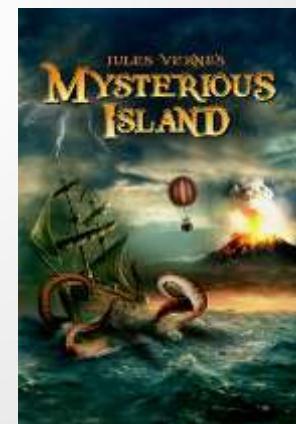
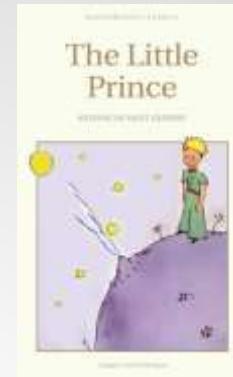
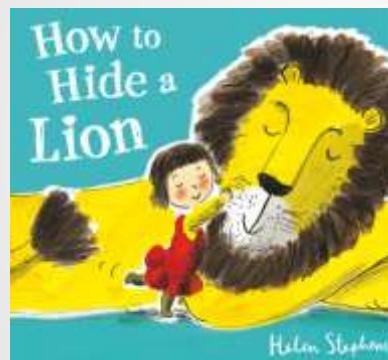
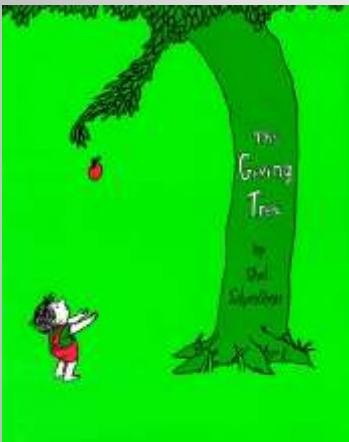
Διαπολιτισμική Διαμεσολάβηση

Μια διαπολιτισμική προσέγγιση γλωσσικής διδασκαλίας επικεντρώνεται περισσότερο στην προσαρμογή στον πολιτισμό-στόχο μέσω της καθιέρωσης μιας καλύτερης αίσθησης ενημερότητας και κατανόησης των πολιτισμικών κανόνων/συμπεριφορών (Rappel, 2011).

Η γλωσσική διδασκαλία δεν καλείται να επιτύχει μόνο γλωσσικούς αλλά και κοινωνικούς σκοπούς και να προωθήσει πολιτισμικές ευθύνες που είναι ηθικά και διανοητικά τεκμηριωμένες (Pratt, 2015).

Επίσης, στοχεύει σε μια βαθύτερη κατανόηση του τρόπου, με τον οποίο οι αξίες και οι πεποιθήσεις προβάλλονται και υπόκεινται διαπραγμάτευση, μέσα στη συγκεκριμένη γλωσσική ομάδα (Corbett, 2003).

Οι μεγάλες προσδοκίες
Το δέντρο που έδινε
Το μυστηριώδες νησί
Από τη γη στη σελήνη
Πώς να κρύψεις ένα λιοντάρι
Ο μικρός πρίγκιπας

> ΔΙΕΡΧΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ – TRANSLATION EXERCISES

1) Να αντιστοχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τις λέξεις της στήλης Β.

1. Εγώ μένω	A. Germany
2. Εγώ μαθαίνω	B. I like
3. Είμαι Έλληνας	C. Italy
4. Εγώ ξέρω	D. I learn
5. Εγώ τρέχω	E. I live/I stay
6. Παίζω σκάκι	F. I know
7. Η Γερμανία	G. I run
8. Η Ιταλία	H. I am German
9. Είμαι Γερμανός	I. I am Greek
10. Μου αρέσει	K. I play chess

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Το κουίζ της λογοτεχνίας

Παρακάτω βλέπουμε κάποιους από τους πιο γνωστούς τίτλους της παγκόσμιας λογοτεχνίας, όπως κυκλοφορούν στα ελληνικά. Ελάτε να χωριστούμε σε ομάδες και να αντιστοιχήσουμε τους τίτλους.

Παράξενες ιστορίες
Η ιστορία δυο πόλεων
Ο άρχοντας των μυγών
Ο ευτυχισμένος πρίγκιπας
Ο γέρος και η θάλασσα
Τα σταφύλια της οργής
Ο μυστικός κήπος
Λογική κι ευαισθησία
Τα τριανταεννέα σκαλοπάτια
Ιούλιος Καίσαρας
Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών
Το άλικο γράμμα
Ο Χρυσός Σκαραβαίος
Το σήμα των τεσσάρων
Η φάρμα των ζώων
Μικρές κυρίες
Η ποντικοπαγίδα
Ο Πρίγκιπας και ο Φτωχός

The sign of four
The oldman and the sea
The secret garden
The scarlet letter
The goldbug
Ataleoftwocities
Lord of the flies
Animal Farm
Tales of the unexpected
Little women
The mousetrap
The grapes of wrath
The Prince and the Pauper
The Lord of the rings
The 39 steps
Sense and Sensibility
The happy prince
JuliusCaesar

**Τι πρέπει να κάνουμε και τι δεν πρέπει να κάνουμε για τα ζώα;
Συζητούμε στην τάξη.**

Τα ζώα δεν μπορούν
να προστατευθούν
μόνα τους....

Άς τα προστατεύσουμε
ΕΜΕΙΣ..

Ο Τόμας και ο Σωκράτης αποφάσισαν να πάρουν μέρος σε έναν διεθνή διαγωνισμό ζαχαροπλαστικής και να στείλουν την αγαπημένη τους συνταγή. Ο Τόμας έστειλε μια συνταγή για Chocolate Chip Cookies και ο Σοφοκλής μια συνταγή για μουστοκούλουρα. Εσύ ποια από τις δύο θα ήθελες να φτιάξεις;

Μουστοκούλουρα

Υλικά

1 κούπα λάδι
1 κούπα μέλι
1 κούπα μούστο ή πετιμέζ
1 κούπα χυμό πορτοκάλι
1 κουταλιά του γλυκού μαγειρική σόδα
1 κουταλιά του γλυκού κανέλα
1 κουταλιά του γλυκού γαρύφαλλο
1 με 1,5 κιλό αλεύρι που φουσκώνει μόνο του

Εκτέλεση

Βάζουμε σε μια λεκάνη το λάδι, το μούστο και το μέλι και ανακατεύουμε καλά. Προσθέτουμε την κανέλα, το γαρύφαλλο και τον χυμό πορτοκαλιού, μέσα στον οποίο έχουμε διαλύσει τη μαγειρική σόδα.

Ρίχνουμε σιγά-σιγά το αλεύρι και ανακατεύουμε μέχρι να έχουμε τη ζύμη.

Πλάθουμε τα κουλουράκια και τα ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο, στους 180° για 15-20.

Chocolate Chip Cookies

Ingredients

2 1/4 cups all-purpose flour
1 teaspoon baking soda
1 teaspoon salt
1 cup butter, softened
3/4 cup granulated sugar
3/4 cup packed brown sugar
1 teaspoon vanilla extract
2 large eggs
2 cups Semi-Sweet Chocolate Morsels
1 cup chopped nuts

Directions

PREHEAT oven to 375° F.

COMBINE flour, baking soda and salt in small bowl. Beat butter, granulated sugar, brown sugar and vanilla extract in large mixer bowl until creamy. Add eggs, one at a time, beating well after each addition. Gradually beat in flour mixture. Stir in morsels and nuts. Drop by rounded tablespoon onto ungreased baking sheets

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης/ΤΟΡΟΝΤΟ

The Toronto International Film Festival

The Toronto International Film Festival, which is held each September in Toronto- Ontario, is the biggest and brightest public film festival on the planet. Starting out in 1976 as a collection of films from other festivals, the Toronto International Film Festival has become one of the most prestigious cinematic events in the world, regarded as an ideal place for filmmakers to launch their careers and to premiere their new work. World premieres, galas and parties comprise this event where stars, and directors make the rounds. In 2007, Time noted that TIFF had 'grown from its place as the most influential fall film festival to the most influential film festival, period.'

The festival starts the Thursday night after Labour Day (the first Monday in September in Canada) and lasts for eleven days. The 40th annual Toronto International Film Festival was held from 10 to 20 September 2015. During those days, Toronto welcomed approximately 473,000 attendees, 5,400 industry professionals, and 1,200 journalists. Hollywood celebrities roll into town for the Festival. Famous familiar faces flood the streets for 11 days, along with thousands of fans hoping to catch a glimpse of their favourite stars.

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είναι το _____ φεστιβάλ κινηματογράφου της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Εγκαινιάστηκε το 1960 ως Ελληνικό Κινηματογράφου και από το 1992 έγινε _____, περιλαμβάνοντας Διαγωνιστικό Τμήμα ταινιών μεγάλου _____ πρωτοεμφανιζόμενων σκηνοθετών με την _____ ή τη δεύτερή τους ταινία. Από _____, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης, διαρκώς εξελίσσεται, _____ και επιτυγχάνει μια ολοένα και αυξανόμενη διεθνή εμβέλεια, παρουσιάζοντας τις πλέον πρωτοποριακές ανεξάρτητες παραγωγές από ολόκληρο τον _____ και αναπτύσσοντας δραστηριότητα _____ τους επαγγελματίες του _____ κινηματογραφικού χώρου.

**'Ένας μεγάλος έλληνας ποιητής ο Κωνσταντίνος Καβάφης έγραψε το ποίημα «Θερμοπύλες». Εδώ διαβάζουμε το ποίημα στα Αγγλικά.
Μπορείς να γράψεις με λίγα λόγια το νόημά του;**

Thermopylae

Honor to those who in their lives
have defined and guard Thermopylae
    never stirring from duty
    just and upright in all their deeds
    yet with pity and compassion too
    generous when they are rich
and when they are poor, again a little generous
    again helping as much as they can
    always speaking the truth
    yet without hatred for those who lie
    And more honor is due to them
when they foresee (and many do foresee)
    that Ephialtes will finally appear,
and that the Medes in the end will go through.

Constantine P. Cavafy (1903)

Σώμα-Βρες τις παροιμίες και τη σημασία τους

Το μάτι	Τα μάτια σου δεκατέσσερα	Πρόσεχε!
Η καρδιά	Ματώνει η καρδιά μου	Λυπάμαι πολύ
Το χέρι	Έβαλε το χεράκι του	Βοήθησε να γίνει κάτι, μάλλον κακό
Ο λαιμός	Με ἐπιασε από τον λαιμό	Με ανάγκασε να κάνω κάτι

Διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα και γλωσσική διδασκαλία

Η διαπολιτισμική γλωσσική διδασκαλία...

- Ένα περιβάλλον διδασκαλίας της ελληνικής ξένης ή δεύτερης γλώσσας (όπου καλλιεργείται η γλωσσική, η επικοινωνιακή και η διαπολιτισμική ικανότητα) μπορεί να συμβάλλει στο να αποκτήσουν επίγνωση οι μαθητές του
- πώς αλληλοσχετίζονται η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός και
- πώς «συνυπάρχουν» και λειτουργούν στο διαφορετικό πολιτισμικό περιβάλλον που διαβιούν (Crozet&Liddicoat, 1999: 11).

ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Ψηφιακές ιστορίες
- Κόμικ & Γελοιογραφίες
- Ψηφιακές δραστηριότητες & παιχνίδια
- Παιχνίδια κατασκευών
- Επιτραπέζια παιχνίδια
-

ΠΩΣ;

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- **Δημιουργικές δεξιότητες**
- Δημιουργικές /Διαθεματικές Δραστηριότητες
- Παραμύθια-μύθοι
- Επικοινωνιακά-παιχνίδια
-

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Διαπολιτισμικές δεξιότητες
- Διαπολιτισμικές δραστηριότητες
- Επικοινωνιακά-κοινωνικά παιχνίδια

ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ / ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τεχνική της πολιτισμικής κάψουλας

Τεχνική της πολιτισμικής «κάψουλας»

Παρουσιάζεται ένα έθιμο από δύο / περισσότερες χώρες.
Σχολιάζονται πιθανά κοινά στοιχεία ή αποκλίσεις
Συζήτηση για παρόμοια ή διαφορετικά έθιμα ανάμεσα σε δύο ή περισσότερες χώρες.

Σενάρια διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Ο πολιτισμικός εξομοιωτής: Μια σειρά σεναρίων που περιλαμβάνουν ορισμένα στοιχεία πολιτισμικής παρεξήγησης/παρερμηνείας ....
Προσομοίωση μιας διαφωνίας στο προαύλιο του σχολείου.
Παροιώιες

Υλικό

Διάλογοι από κομικ, ταινίες, παραμύθια, γελοιογραφίες, φωτογραφικό υλικό μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποτελεσματικά εκπαιδευτικά «εργαλεία» για να διαπιστώσουν οι μαθητές τα διαπολιτισμικά στοιχεία και τη χρήση των στρατηγικών επικοινωνίας.

*Διασκεδαστικός και δημιουργικός τρόπος για την καλλιέργεια των στρατηγικών επικοινωνίας είναι οι **γελοιογραφίες** και τα **κόμικς**.

Επικοινωνιακές/αλληλοδραστικές δραστηριότητες	<p>Δραστηριότητες ανάληψης ρόλων και προσομοιώσεις:</p> <p>Παιχνίδι ρόλων με ήρωες από καρτούν, κόμικς, μύθους, παραμύθια</p> <p>Προσομοίωση ενός γεγονότος ή μιας κατάστασης που βοηθά τους μαθητές μέσα από το βίωμα να αναπτύξουν την ενσυναίσθηση απέναντι σε γεγονότα από διάφορους πολιτισμούς</p>
Παιχνίδια	<p>Επιτραπέζια παιχνίδια Ψηφιακά Παιχνίδια Ψηφιακές περιηγήσεις QR code Κινητικά Παιχνίδια</p>
Δραστηριότητες διαπολιτισμικής επίγνωσης	<p>Κάρτες ρόλων στα παιδιά και τους ζητείται να κάνουν ένα βήμα μπροστά κάθε φορά που ακούν κάτι που τους αντιπροσωπεύει. Στο τέλος αναστοχάζονται και συζητούν την εμπειρία τους.</p> <p>Το παιχνίδι των συναισθημάτων Φαντάζομαι τον εαυτό μου στη θέση του άλλου ατόμου και περιγράφω τα δικά του συναισθήματα και σκέψεις. Οι ομοιότητες, που υπήρχαν με το άλλο άτομο στον τρόπο που ένιωσα και σκέφτηκα για τη διαφωνία.</p>

«Μοντέλο πυραμίδας» Meyer (2010)

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Κατηγορίες παιχνιδιών

Παιχνίδια γλωσσικά

Παιχνίδια κατασκευών/ Δημιουργικά Παιχνίδια

Επιτραπέζια παιχνίδια

Τυπολογία παιχνιδιών

Επικοινωνιακά- κοινωνικά παιχνίδια

Παιχνίδια ρόλων - Παντομίμα

Παιχνίδια αντιπαράθεσης επιχειρημάτων ...

Κινητικά παιχνίδια

Ψηφιακά παιχνίδια

**είναι ιδιαίτερα ελκυστικά για τους μαθητές
περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας,**

**δηλαδή περιβάλλοντα προσομοίωσης του πραγματικού
κόσμου (Prensky, 2007).**

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ПРОЕКТ

PROJECT	Γλώσσα Στόχος	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ- ΕΝΝΟΙΕΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ/ ΠΛΑΙΣΙΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Ο πολιτισμός μας- ο πολιτισμός σας-ο πολιτισμός τους'	Eng.	πολυπολιτισμική πολιτειότητα διαπολιτισμική επικοινωνία	Δραστηριοκεντρική, Πολυτροπικότητα, hands on tasks , παιχνίδια , ημέρα πολιτισμών	ημερολόγιο, συνεντεύξεις πολυπολιτισμική εβδομάδα
Η Ελληνική μυθολογία 'περνά' τα σύνορα	Gr.	Μυθολογία , Πολιτισμική κληρονομιά /διαπολιτισμικό	Δραστηριοκεντρική , Πολυτροπικότητα, Χρήση ιστοριών, ανάληψη ρόλων	Προ/Συνεντεύξεις, παιχνίδια ρόλων, ημερολόγιο, ερωτηματολόγιο
«Ψηφιακές περιηγήσεις στην Ελλάδα»	Eng./Gr	Πολιτισμός, Γεωγραφία	Πολυτροπικότητα, Πλατφόρμα Learnwords, παιχνιδοκεντρικό πλαίσιο	Προ/μετά Συνεντεύξεις , ημερολόγιο
Ελάτε να γνωρίσουμε την Κρήτη	Eng.	Πολιτισμός, Τέχνη, Γεωγραφία	Πολυτροπικότητα, hands on tasks	Προ/μετέλεγχος, portfolio, ημερολόγιο, ερωτηματολόγιο
Βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη στην Καστοριά	Eng.	Τοπική ιστορία Πολιτισμός- Τέχνη	Δραστηριοκεντρική, Πολυτροπικότητα, εξωσχολικές δραστηριότητες	Προ/μετέλεγχος, field notes ημερολόγιο, Συνεντεύξεις
"It's the same world through different eyes"	Eng.	πολιτειότητα πολυπολιτισμική πολιτειότητα	Δραστηριοκεντρική, hands on task , παιχνίδια, ημέρα δικαιωμάτων	Προ/μετέλεγχος, portfolio, ημερολόγιο, ερωτηματολόγιο

PROJECT	Γλώσσα Στόχος	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ-ΕΝΝΟΙΕΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
‘Γνωρίζω’ τους γείτονες της Ελλάδας μέσα από το παραμύθι	Eng	Folk literature, Εθνογεωγραφία Τοπική Ιστορία Διαπολιτισμικότ	Δραστηριοκεντρική, Πολυτροπικότητα, Χρήση ιστοριών και παιχνιδιών	Προ/μετέλεγχος, portfolio, ημερολόγιο, συνεντεύξεις
«Ο Γύρος του κόσμου» μέσα από ένα διαδραστικό παιχνίδι	Gr	Πολιτισμός Εθνογεωγραφία, Τοπική Ιστορία Πολυπολιτισμικό	Δραστηριοκεντρική, Πολυτροπικότητα, παιχνιδοκεντρικό πλαίσιο	Προ/Συνεντεύξεις, παιχνίδια ρόλων, Προ/μετέλεγχος, portfolio
“It’s the same world through different eyes”	Eng.	Πολιτειότητα, διαφορετικότητα	Δραστηριοκεντρική, Πολυτροπικότητα, hands on activities (δημιουργικό παιχνίδι)	Προ/μετέλεγχος, Προ/Συνεντεύξεις, ημερολόγιο, ερωτηματολόγιο
Προσεγγίζοντας την Έννοια του Μουσείου	Eng.	Τέχνη, Μουσειολογία Ιστορία Τέχνης	Πολυτροπικότητα, παιχνιδοκεντρικό πλαίσιο, εξωσχολικές δραστηριότητες	Προ/μετέλεγχος, portfolio, ημερολόγιο, συνεντεύξεις
From Michelangelo to Picasso	Eng.	Ιστορία της Τέχνης Τέχνη πολιτισμός	Πολυτροπικότητα, Δραματοποίηση, hands on activities (δημιουργικό παιχνίδι)	Προ/μετέλεγχος, portfolio, ημερολόγιο, παιχνίδια ρόλων, συνεντεύξεις

ΕΠΙΛΟΓΙΚΑ...

Αυτό συνεπάγεται τον σχεδιασμό ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, προσαρμοσμένων στις κατά τόπου πολιτισμικές ανάγκες, τα οποία:

θα συμβάλλουν στην ενδυνάμωση της διαπολιτισμικής ικανότητας, για να πλοηγηθεί ο μαθητής της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με επιτυχία ανάμεσα σε δύο κόσμους επικοινωνίας

θα ενθαρρύνουν τους μαθητές να γίνουν
*διαμεσολαβητές των δυο πολιτισμών,
*ενεργοί διαπολιτισμικοί πολίτες.

Δομή Εργασίας

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

egriva@uowm.gr & egriva.efl@gmail.com